

Statut Biblioteki Śląskiej w Katowicach

Rozdział I Postanowienia ogólne

§ 1

1. Biblioteka Śląska w Katowicach zwana dalej „Biblioteką” jest wojewódzką biblioteką publiczną o statusie naukowym.
2. Biblioteka została utworzona na mocy uchwały Nr I/18/44/2000 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 13 marca 2000 roku w sprawie połączenia z dniem 1 lipca 2000 roku Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Biblioteki Śląskiej w Katowicach w jedną instytucję kultury.
3. Biblioteka działa w szczególności na podstawie:
 - 1) ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 13 poz. 123 z późniejszymi zmianami),
 - 2) ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539 z późniejszymi zmianami), zwanej dalej „ustawą”,
 - 3) ustawy z dnia 7 listopada 1996 roku o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych (Dz. U. Nr 152, poz. 722) wraz z rozporządzeniem Ministra Kultury i Sztuki z dnia 6 marca 1997 roku w sprawie wykazu bibliotek uprawnionych do otrzymywania egzemplarzy obowiązkowych poszczególnych rodzajów publikacji oraz zasad i trybu ich przekazywania (Dz. U. Nr 29, poz. 161),
 - 4) ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami),
 - 5) rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 19 marca 1998 roku w sprawie zasad i trybu zaliczania bibliotek do bibliotek naukowych oraz ustalania ich wykazu (Dz. U. Nr 44, poz. 269 z późniejszymi zmianami),
 - 6) rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 24 listopada 1998 roku w sprawie ustalenia wykazu bibliotek, których zasoby tworzą narodowy zasób biblioteczny, określenia organizacji tego zasobu oraz zasad i zakresu jego szczegółowej ochrony (Dz. U. Nr 146, poz. 955 z późniejszymi zmianami),
 - 7) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późniejszymi zmianami),
 - 8) niniejszego statutu.

§ 2

1. Siedzibą Biblioteki jest miasto Katowice.
2. Biblioteka prowadzi działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza jej granicami.

§ 3

1. Organizatorem Biblioteki jest Województwo Śląskie.
2. Nadzór nad Biblioteką sprawuje Zarząd Województwa Śląskiego.

§ 4

Biblioteka posiada osobowość prawną, jest wpisana do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez organizatora.

§ 5

Biblioteka wchodzi w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej.

§ 6

Biblioteka używa pieczęci podłużnej z pełną nazwą instytucji oraz jej adresem.

Rozdział II Zakres działania Biblioteki

§ 7

1. Biblioteka jest biblioteką publiczną. Jej zbiory stanowią dobro narodowe i służą zachowaniu dziedzictwa narodowego, współtworząc narodowy zasób biblioteczny.
2. Biblioteka organizuje biblioteczną, bibliograficzną i naukowo-badawczą działalność na rzecz narodowej kultury, nauki, edukacji oraz dla zaspokojenia potrzeb informacyjnych społeczności województwa śląskiego, a w szczególności:
 - 1) gromadzi, opracowuje, chroni oraz przechowuje swoje zbiory zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - 2) udostępnia zbiory na miejscu i w drodze wypożyczeń osobom indywidualnym oraz instytucjom w kraju i za granicą w celu zapewnienia swobodnego dostępu do wiedzy i informacji. Tryb udostępniania zbiorów regulują oddzielne przepisy, porozumienia i regulaminy,
 - 3) prowadzi działalność bibliograficzną, dokumentacyjną, wydawniczą, edukacyjną, popularyzatorską i instrukcyjno-metodyczną.

3. Zbiory Biblioteki są wzbogacane i uzupełniane:
 - 1) w oparciu o przepisy o egzemplarzu obowiązkowym,
 - 2) drogą zakupu, darowizn lub wymiany materiałów bibliotecznych.
4. Biblioteka kompletuje zbiór śląskoznawczych materiałów bibliotecznych.
5. Biblioteka gromadzi materiały dotyczące Unii Europejskiej.
6. W zakresie popularyzacji książki Biblioteka realizuje swoje zadanie szczególnie przez:
 - 1) promocję książki i czytelnictwa,
 - 2) organizowanie imprez kulturalnych,
 - 3) współpracę i pomoc dla organizacji pozarządowych działających na rzecz książki i czytelnictwa.

§ 8

1. Biblioteka jest biblioteką naukową.
2. Biblioteka uczestniczy w krajowej i międzynarodowej wymianie doświadczeń naukowych, zwłaszcza w zakresie bibliotekarstwa naukowego i publicznego oraz innych dziedzin poznania.
3. Biblioteka opracowuje i publikuje prace naukowe, bibliografię regionalną oraz inne materiały o charakterze regionalnym.
4. W zakresie działalności naukowej Biblioteka realizuje swoje zadania szczególnie przez:
 - 1) inicjowanie i prowadzenie badań naukowych w zakresie bibliotekoznawstwa, edytorstwa, badań nad książką i czytelnictwem, kulturą literacką, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki śląskoznawczej,
 - 2) prowadzenie działalności naukowo-badawczej i wydawniczej w zakresie obsługiwanych przez Bibliotekę dziedzin nauki,
 - 3) upowszechnianie wyników badań naukowych.

§ 9

1. Biblioteka jest centralną placówką metodyczną dla bibliotek publicznych województwa śląskiego.
2. Biblioteka sprawuje nadzór merytoryczny w zakresie realizacji przez samorządowe biblioteki publiczne zadań wynikających z przynależności do ogólnokrajowej sieci bibliotecznej.
3. Biblioteka prowadzi działalność edukacyjną i popularyzacyjną.
4. W zakresie działalności na rzecz samorządowych bibliotek publicznych Biblioteka

realizuje swoje zadania szczególnie przez:

- 1) koordynowanie działalności bibliotek publicznych w celu stworzenia na terenie województwa śląskiego jednolitego systemu informacyjnego, stanowiącego integralną część systemu ogólnopolskiego i globalnego,
- 2) analizowanie stanu i potrzeb samorządowych bibliotek publicznych oraz formułowanie i przedkładanie ich organizatorom ocen, propozycji zmian i usprawnień zgodnie z obowiązującym prawem,
- 3) udzielanie pomocy instrukcyjno-metodycznej i szkoleniowej,
- 4) koordynowanie prac na rzecz czytelnictwa dzieci oraz innych grup specjalnych.

Rozdział III Organizacja Biblioteki

§ 10

1. Na czele Biblioteki stoi dyrektor, który nią zarządza i reprezentuje na zewnątrz, odpowiada za całokształt działalności instytucji, w tym za jej gospodarkę finansową.
2. Dyrektor kieruje Biblioteką przy pomocy czterech zastępców:
 - 1) zastępcy dyrektora do spraw Książnicy,
 - 2) zastępcy dyrektora do spraw bibliotek samorządowych,
 - 3) zastępcy dyrektora do spraw technicznych,
 - 4) zastępcy dyrektora do spraw Instytutu Badań Regionalnych.
3. Dyrektora Biblioteki powołuje i odwołuje Zarząd Województwa Śląskiego w trybie określonym w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.
4. Zastępców dyrektora Biblioteki, o których mowa w ust. 2 pkt 1 – 3, powołuje na czas określony Zarząd Województwa Śląskiego w drodze konkursu lub po akceptacji kandydatury przedstawionej we wniosku przez dyrektora Biblioteki.
5. Wniosek o powołanie, o którym mowa w ust. 4, zawiera w szczególności:
 - 1) dane osobowe kandydata,
 - 2) informacje o wykształceniu kandydata,
 - 3) opis przebiegu pracy zawodowej kandydata,
 - 4) informacje dotyczące doświadczenia i kwalifikacji kandydata,
 - 5) przygotowaną przez kandydata koncepcję działań lub założeń merytorycznych.
6. Zarząd Województwa Śląskiego może odwołać zastępcę dyrektora Biblioteki przed upływem okresu powołania:

- 1) na własną prośbę,
 - 2) z powodu choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie obowiązków,
 - 3) z powodu naruszenia przepisów prawa w związku z zajmowanym stanowiskiem,
 - 4) w razie odstąpienia od realizacji uzgodnionego z organizatorem programu działania Biblioteki,
 - 5) na umotywowany wniosek dyrektora Biblioteki.
7. Zastępcę dyrektora do spraw Instytutu Badań Regionalnych powołuje i odwołuje Zarząd Województwa Śląskiego, z uwzględnieniem następujących postanowień:
- 1) powołanie jest poprzedzone konkursem, przeprowadzonym przez komisję konkursową powołaną przez Zarząd Województwa Śląskiego, w skład której wchodzi:
 - a) przedstawiciele Zarządu Województwa Śląskiego,
 - b) przedstawiciele Rady Naukowej Instytutu Badań Regionalnych,
 - c) dyrektor Biblioteki,
 - 2) stosunek pracy na podstawie powołania jest zawierany na czas określony,
 - 3) odwołanie może nastąpić przed upływem terminu powołania w sytuacjach, o których mowa w ust. 6.
8. Dyrektor może ustanawiać pełnomocników, określając zakres ich upoważnień i termin pełnomocnictwa, a następnie zgłaszając ustanowionych pełnomocników do rejestru instytucji.
9. Dyrektor może powoływać zespoły doradcze w trybie określonym w regulaminie organizacyjnym.
10. Do zadań dyrektora Biblioteki należy w szczególności:
- 1) prowadzenie działalności instytucji, zgodnie z jej statutem,
 - 2) tworzenie warunków do realizacji zadań Biblioteki określonych w rozdziale II statutu oraz w regulaminie organizacyjnym,
 - 3) dbałość o mienie i finanse Biblioteki oraz właściwe nimi gospodarowanie,
 - 4) zatwierdzanie planów działalności i sprawozdań finansowych Biblioteki,
 - 5) zawieranie i rozwiązywanie umów o pracę z pracownikami oraz zawieranie innych umów cywilno-prawnych.
11. Dyrektor przedstawia Zarządowi Województwa Śląskiego:
- 1) roczny plan działalności instytucji, obejmujący plan usług, przychodów i kosztów, plan remontów i konserwacji środków trwałych oraz plan inwestycji – po uzyskaniu informacji o wysokości uchwalonej przez Sejmik Województwa Śląskiego dotacji dla Biblioteki na dany rok, w terminach zgodnych z ustawą o finansach publicznych,

- 2) sprawozdania finansowe, w terminach określonych przepisami dotyczącymi sprawozdawczości,
- 3) obejmujące okres roku plany i sprawozdania dotyczące działalności merytorycznej zaopiniowane uchwałami Rady Programowej Biblioteki, w terminach określonych przez organizatora.

§ 11

1. Zadania Biblioteki z zakresu określonego w § 8 ust. 4 Statutu wykonuje Instytut Badań Regionalnych, zwany dalej „Instytutem”, będący wyspecjalizowaną jednostką wewnętrzną Biblioteki, w szczególności przez:
 - 1) badania naukowe obejmujące województwo śląskie,
 - 2) wykonywanie ekspertyz naukowych na potrzeby regionu,
 - 3) przygotowywanie programów i materiałów na potrzeby edukacji regionalnej.
2. Instytut wykonuje swoje zadania współpracując z innymi wewnętrznymi jednostkami organizacyjnymi Biblioteki, zgodnie z ich zakresem działania określonym w regulaminie, o którym mowa w § 13 Statutu.
3. Działalnością Instytutu kieruje zastępca dyrektora, o którym mowa w § 10 ust. 2 pkt 4 Statutu.

§ 12

Dla wykonania swych zadań Biblioteka zatrudnia pracowników służby bibliotecznej, bibliotekarzy dyplomowanych, pracowników naukowo-badawczych o odpowiednim przygotowaniu zawodowym i kwalifikacjach, pracowników technicznych, pracowników administracyjnych, pracowników obsługi oraz specjalistów innych zawodów związanych z działalnością biblioteczną.

§ 13

Organizację wewnętrzną Biblioteki określa regulamin organizacyjny, nadawany przez dyrektora, po zasięgnięciu opinii Zarządu Województwa Śląskiego oraz działających w Bibliotece związków zawodowych i stowarzyszeń.

§ 14

1. Organem doradczym i opiniodawczym dyrektora Biblioteki jest Rada Programowa zwana dalej Radą, opiniująca plany działalności merytorycznej i sprawozdania z ich realizacji.
2. Radę powołuje i odwołuje Zarząd Województwa Śląskiego.
3. Zasady funkcjonowania Rady określa regulamin nadany przez Zarząd Województwa Śląskiego.

4. Organem doradczym i opiniodawczym dyrektora Biblioteki w zakresie działania Instytutu jest Rada Naukowa Instytutu, powoływana i odwoływana w trybie, o którym mowa w ust. 2.
5. W skład Rady Naukowej Instytutu wchodzi do 10 osób. Co najmniej połowę składu Rady Naukowej Instytutu stanowią osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem profesora.
6. Zasady funkcjonowania Rady Naukowej Instytutu określa regulamin nadany przez Zarząd Województwa Śląskiego.

Rozdział IV

Gospodarka finansowa Biblioteki

§ 15

1. Biblioteka prowadzi, na podstawie planu działalności instytucji, samodzielną gospodarkę finansową w ramach posiadanych środków, kierując się zasadą efektywności ich wykorzystania.
2. Przychodami Biblioteki są: wpływy z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego oraz wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych, dotacje z budżetu, środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł.
3. Koszty bieżącej działalności i zobowiązania Biblioteka pokrywa z uzyskanych przychodów.
4. Biblioteka może pobierać opłaty za swoje usługi, w zakresie dopuszczonym przez ustawę o bibliotekach, a wpływy przeznaczać na cele statutowe.
5. Biblioteka prowadzi rachunkowość według zasad określonych w odrębnych przepisach o rachunkowości.

§ 16

1. Do składania oświadczeń woli w imieniu Biblioteki w zakresie praw i obowiązków majątkowych i finansowych uprawniony jest jednoosobowo dyrektor lub osoba przez niego upoważniona.
2. Oświadczenia, o których mowa w ustępie 1, wymagają kontrasygnaty głównego księgowego lub osoby przez niego upoważnionej.
3. Każdorazowo pod oświadczeniem, o którym mowa w ustępie 1, wymagane są podpisy dwóch osób – w tym dyrektora lub głównego księgowego.

§ 17

1. Biblioteka może prowadzić działalność gospodarczą, za wyjątkiem działalności

koncesjonowanej w rozumieniu Rozdz. IV ustawy o swobodzie działalności gospodarczej z dnia 2 lipca 2004 r. (Dz. U. Nr 173, poz. 1807 z późniejszymi zmianami) na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

2. Dochód z działalności gospodarczej Biblioteki służy wyłącznie realizacji celów statutowych.

Rozdział V **Postanowienia końcowe**

§ 18

1. Statut nadaje Bibliotece Sejmik Województwa Śląskiego.
2. Zmiany w Statucie dokonywane są w trybie jego przyjęcia.